

Ірина Махтура,
магістрантка спеціальності «Журналістика»
Тернопільський національний педагогічний
університет ім. В. Гнатюка
imahtura@gmail.com

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В РЕГІОНАЛЬНІЙ ОНЛАЙН-ЖУРНАЛІСТИЦІ

Проаналізовано поняття цінностей здорового способу життя в науковому осмисленні. З'ясовано роль регіональних медіа в репрезентації та популяризації цінностей. За допомогою контент-аналізу визначено особливості інформаційно-жанрового наповнення найбільш рейтингових онлайн-медіа Тернопільщини.

***Ключові слова:** регіональні медіа, здоровий спосіб життя, цінності здорового способу життя, репрезентація цінностей, онлайн-медіа.*

Регіональні медіа – це система засобів передачі, зберігання та відтворення інформації, а також самі ці засоби, що функціонують у межах певного територіального утворення, яке характеризується внутрішньою цілісністю й наявністю міцних внутрішніх взаємозв'язків. Це медіа, робота яких базується на інформації про життя певного регіону; редакції таких медіа розташовані в цьому регіоні; які зорієнтовані на місцевого споживача інформації; у центрі уваги яких, як наслідок, творення контенту відповідно до інтересів і потреб місцевого реципієнта [1].

У науковому середовищі до елементів, які становлять здоровий спосіб життя, прийнято зараховувати: підвищення захисних сил, опірності організму завдяки правильній поведінці; розумний, комфортний, установлений відповідно до рекомендацій фахівців та особистих потреб режим праці й відпочинку; раціональне, збалансоване харчування; фізичну активність, підбрану з урахуванням власних особливостей і потреб; здоровий сон;

особисту гігієну; регулювання психоемоційного стану й турботу про ментальний добробут; сексуальну культуру; боротьбу зі шкідливими звичками; медичні консультації за потреби й регулярну перевірку організму у фахівців; уникнення самолікування [3].

Така кількість формотворчих елементів здорового способу життя дозволяє журналістам, які працюють із цією темою, залучати до творення відповідного контенту експертів у найрізноманітніших галузях: медицині, психології, спорті, дієтології й нутриціології, сексуальній освіті, експертів із боротьби зі шкідливими звичками та ін. Крім того, у кожній із цих широких галузей можна знайти експертів із вузких тем: лише медики можуть бути експертами кількох десятків профілів, від педіатрії до хірургії.

Регіональні медіа України досліджували А. Русиняк, Н. Шарманова, А. Гамора, К. Назаренко, І. Белінська, Н. Виговська. Проблему роботи засобів масової інформації з темою здорового способу життя досліджували О. Олійник, І. Соколовська, І. Бірук, О. Сініцина, Л. Шолопай. Утім питання репрезентації цінностей здорового способу життя саме регіональними ЗМІ залишається малодослідженим.

При виборі засобів масової інформації для вивчення зазначеної проблеми орієнтувалися на їхні рейтингові показники. Дослідження кількості переглядів регіональних тернопільських медіа тривало з лютого 2021 року по січень 2022 року, і його результати були опубліковані 15 лютого 2022 року [2]. Серед онлайн-ресурсів ми обрали медіа, які розташовані на 2-3 місцях рейтингу і провадять медійну діяльність як основну: «20 хвилин» (20,78 млн візитів), «Галас» (2,352 млн переглядів). Для дослідження ми вибрали піврічний період і розділили його на два рівні часові проміжки: три місяці до повномасштабного російського вторгнення в Україну 24.02.2022 року (24.11.2021-23.02.2022) і перші три місяці повномасштабної війни (24.02.2022-24.05.2022).

В онлайн-газеті «20 хвилин» під рубрикою «Здоров'я» за період із 24 листопада 2021 року по 23 лютого 2022 року було опубліковано 229 матеріалів. Тематично абсолютна перевага за публікаціями про коронавірус і

все, що стосується хвороби. Жанрово переважають інформаційні замітки, базовані на даних статистики, і списки порад, які можна застосувати в повсякденні. Серед інших тем, розглянутих виданням у досліджуваній період, такі: поліомієліт, його можливі наслідки й ускладнення й вакцинація від нього, нещасні випадки. Це короткі замітки, якими журналісти видання, можливо, наповнювали рубрику до визначеної кількості публікацій – хоча на базі інформації про такі випадки можна було би підготувати відповідні аналітичні матеріали.

Кілька статей були присвячені темі професійного вигорання, специфічно дитячого здоров'я, медичній реформі, конкретніше – сімейним лікарям міста й області, а також проблемам, актуальним узимку, у період різдвяно-новорічних свят. Тут уже жанрова палітра різноманітніша, наявні рейтинги, статті-порадники, коментарі експертів, інтерв'ю. Хоча на тлі більшості публікацій в оглянутий період кількість таких матеріалів непорівнювано мала.

У період із 24 лютого по 24 травня 2022 року видання опублікувало 133 матеріали. Це в 1,5 раза менше, ніж було опубліковано до повномасштабного вторгнення. Тематика матеріалів частково залишилась тією ж: коронавірус, нещасні випадки, причому в цій групі матеріалів побільшало жорстокості й криміналу. Утім, видання також додало більше статей на тему психологічної самопідтримки й підтримки близьких. Загальний рівень розгубленості й тривоги в суспільстві на початку повномасштабного вторгнення був у край високим, що створювало попит на такі матеріали.

Загалом, провівши контент-аналіз публікацій видання «20 хвилин» упродовж трьох місяців до і трьох місяців після 24 лютого 2022 року, можемо сказати, що повномасштабна війна майже не змінила підхід журналістів досліджуваного ресурсу до висвітлення теми здоров'я і їхнє розуміння цінностей здорового способу життя загалом. Остання тематика не опрацьовувалася повною мірою ні до початку великої війни, ні одразу після нього.

Онлайн-видання «Галас» у сітці рубрик не має розділу «Здоров'я». На сайті працює пошукова система: ввівши ключові слова або фрази, можна знайти пов'язані матеріали. Ми скористалися пошуковиком, аби ввести слова та словосполучення «здоров'я», «здоровий спосіб життя», «щеплення» та «вакцинація», «психологія», «здорове харчування», «поліомієліт», «куріння», «жіноче здоров'я», «чоловіче здоров'я», «лікар», і не знайшли жодної публікації за досліджуваний період. Можливо, видання публікує більше контенту на тему цінностей здорового способу життя, який нам не вдалося знайти через некоректний підбір ключових слів. Однак уже результати пошуку вказують на вкрай низький інтерес журналістів онлайн-медіа до теми здоров'я взагалі. Це вказує на небажання або неможливість із певних причин медійників, що пишуть для «Галасу», працювати з темою цінностей здорового способу життя. На це вказує й відсутність рубрики «Здоров'я» на сайті.

Отож, результати контент-аналізу двох найрейтинговіших онлайн-видань Тернополя демонструють вкрай низький інтерес медійників міста до проблеми здорового способу життя. Зрозуміло, що для повних висновків потрібен більш глибокий аналіз менших часових проміжків, однак уже результати нашого дослідження демонструють широкий простір для розвитку і вдосконалення медіа регіону в роботі з означеною тематикою.

Список літератури

1. Матвієнків С. М. Регіональні медіа: дефініція поняття та особливості функціонування в умовах російсько-української війни 2022 року. Publishing House “Baltija Publishing”, 2022.
2. Семенович О. Файне місто Тернопіль: топ-10 ЗМІ Тернопільської області. URL: <https://golos.te.ua/fayne-misto-ternopil-top-10-zmi-ternopilskoi-oblasti/#>
3. Таймасов Ю. С., Турчинов А. В., Пашинський П. П. Здоров'язбереження як об'єкт наукового пізнання. Загальна теорія здоров'я та

здоров'язбереження : колективна монографія за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука.
Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. С. 220 – 232.

УДК 070(477=161.2)"1960"

Максим Яблонський,
кандидат наук із соціальних
комунікацій, старший викладач
кафедри соціальних комунікацій
Волинський національний
університет імені Лесі Українки
max.yablonsky@gmail.com

Марта Тимчак,
магістрант кафедри соціальних
комунікацій Волинський
національний університет імені Лесі
Українки
martatimcak@gmail.com

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ ЧАСОПИСІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ 1960-Х РР.

Простежено специфіку редакційної політики та контенту таких періодичних видань української діаспори, як «Нові Дні», «Листи до приятелів», «Сучасність». Зауважено, що часописи «Нові Дні» та «Сучасність» були прихильниками налагодження літературно-мистецьких мостів із радянською Україною. Автора публіцистика журналу «Листи до приятелів» була діаспорною.

Ключові слова: історія діаспорної журналістики, національно-патріотична концепція, «Нові Дні», «Листи до приятелів», «Сучасність».

Часописи української діаспори 1960-х рр. в основному презентують діяльність третьої хвилі еміграції, яку не випадково іменують інтелектуальною. До цього періоду українська періодика в екзилі вже пройшла чимало випробувань – політичних, організаційних, соціально-економічних та ін., пов'язаних, з одного боку, з асиміляційними процесами, а з іншого – із прагненням зберегти своє національне обличчя. Різні політичні платформи також не були консолідуючим чинником. 60-і роки ХХ ст. підтвердили таку закономірність. Обставинами нового часу стали соціально-культурні процеси після хрущовської відлиги в радянській Україні. І тут треба виокремити два важливих напрями роботи, які провадила материкова Україна, – неофіційний і скерований радянською владою. Перший – це насамперед публікація текстів, які в підневільній Україні з огляду на цензуру не могли дійти до читача (за невеликим винятком самвидавної літератури). А другий активно